

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Rónay Mária*
Cím: *Százéves a budai Horváth-kert*

Forrás: *Országjárás*

Bp.
(Hely)

1943 május 14.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy *793*

Hely *Budai Színház*

Idő *1943*

Személy

H

Százéves a budai Horváth-kert

Ha kikerülünk az Alagút sötétségéből, mint a Krisztinaváros üdvözlő mosolya, úgy fogad bennünket a Horváth-kert bájos parkja. Régi budaiaknak mindig megdobban a szíve, ha meglátják az árnyas kis ligetet, mert ifjúságuk szép emlékei fűződnek a virágágyak közt elszórt padokhoz. Itt karikáztak, lapdáztak pici korukban, itt találkoztak pajtásaikkal a diák-időkben és végül itt éltek át első szerelmüket. A Horváth-kert és az azóta eltűnt Széna-téri jégpálya — a „Gödör” — minden budai szív élményeiben fontos szerepet játszott.

A Horváth-kert legfőbb attrakciója persze a néhány év előtt lebontott és azóta is siratott kis színház volt. A barátságos zöld fabódében nyaranta a pesti kőszínházak hírességei is megjelentek a színpadon és a budai közönség nyári szórakozásának tekintélyes részét jelentette a Horváth-kerti színház. Előadás után ter-

mésztesen a közeli „Oreg díora” vagy a „Politischer Greisler” avagy a „Márvány-menyasszony” fiatal libasültje, rántott csirkéje és egyéb inycensége szerepelt műsorán... Ó régi szép idők!

Éppen száz esztendeje most annak, hogy a Horváth-kert, mint budai „mulatókert” megnyílt. Erről a fontos eseményről így számol be a „HONDERÚ” 1843 április 3-i száma:

— A krisztinavárosi csinos Horváth-kert is ünnep másod napján (Husvét) nyitvatott meg. Egy elég derék katonai zenekar foglalta el az újonnan elrendezett és csinosan kifővevényezett mulatókert közepén felállított széles pavillont. A bal-felöli kőfal hosszában csinos faeresz vala föllállítva, mellynek hátrészére a Bécs és Budapest közötti jeles Dunavidékek vannak (élég durván) lefestve — ad normam Zauberschleyer. Ezen ereszben terített asztalok

és székek helyezvék, valamint a kertnek több helyei is illy vendéglői czélra elkészítvék. Több zöldre festett ülőhelyek fogadák el a számos vendégeket, kik közül igen csinos kalapkák és azok alatt szebbnél-szebb kápecskék mosolygának a gondtalan uracs-seregére. E kert, visszaadva régi fényének, még divatcikké válhatik a nyáron, s azt közel helyzete, árnyékos- és portalansága miatt valóban

meg is érdemelné. Huber ur, a budai színház igazgatója nap-színházat kötött össze e tréfával, melly neki — ha nem csatlakozunk — derék kamatot fog teremhetni; mondják, május elsőjén nyitja meg a most már földel alatti arénát.

A jóslat úgylátszik teljes mértékben bevált, mert a lap Szerkesztője május 13-án már ezt jelentette a horváthkerti sikerről:

— Az újonnan épített budai krisztinavárosi födeles amphiteatrum olly tele volt, hogy valóban egy emberrel több be nem fért volna. E díszes épületet nem a budai színház igazgatója — mint sokan hiszik —

hanem egy városi polgárokból összeállított részvényes társaság építtette, és olly meglepő csinnal, miszerint ez középületeink egyik legkitűnőbb díszét teendi. E félkör a legcélszerűbb földel ellátva, faoszlopokon nyugszik, egy tágas és körülfutó karzattal alul körülbelül 24 páhollyal és egy igen tágas földszinnel dicsekszik. A színpad valóságosan alá van ásva, s más színpadok módjára kipadrolva, s egy része eső ellen védve, a szabadba nyílik meg, messziről a ráczváros és tabán regényes perspektívájával. A kellemes horváthkerti közeli fekvése, a vele összekötött soknemű kényelmek és mulatságok, s általában az épület jóízű kaczerkodása nem csekély versenytárgyává teendik az intézetet minden más pesti színházak és mulatóhelyeknek. Az adatott darab „Die Tochter des Regiments”, a kedvenc darabok közé sorozható, mi minket igazán megvallva semmit sem hallánk az előadásból, nem csak azért, mert a lelkes Széchényi István grófon kívül több igen érdemes és érdekes vendégeket

vala szerencsénk páholyunkban fogadhatni, kik közül kölcsönös méltányosság nyomán csupán REGÉLŐ bajtársunk budapesti elmés levelezőjét említjük ezuttal: hanem különösen és főleg azért, mert acusticai tekintetben szomorú eredménynek mutatkozik a pompás csarnok és mert „a szél el-el kapta a hangot”. — Előadás után a több ezerekből álló tömeg egyesülve a kertben, nagy számmal rávárakozókkal, annyira megtölték egyszerre a Horváthker-

tet, hogy az valóban a bécsi népkert legfényesebb estéjével vetekedheték.

Három hét mulva megszületik a második gáncs is. A „Pesti Szalon” hetiszemléjében 1843 június 3-án ezt olvassuk:

— A horváthkerti színház, mint látszik, kedves mulatóhelyül szolgáland a testvérváros közönségének. Az előadások többnyire megtöltik a nézőhelyeket, a karzatok, sőt páholyok is elfoglalvák, pedig bizony nem volna csoda, ha ezek üresen maradnának is, mert a dohányfüstöt nem kedvelőknek ezekben nem a legkellemesebb

mulatásuk lehet. Az alattállók t.
i. a pipa és szivar különféle mi-

nőségű füstjét, habár akaratlanul, egyenesen ezek felé bocsatják, s azt már csak a páholyok fölött bírja néhanéha elkapni a lengedező szél. E miatt minapában egy igen kedves idegen női azon megjegyzést tevő: „én ugyan birom túrni a dohányillatot, de innen ugylátzik, mintha ki akarnának bennünket végkép füstölni”. Mondják, hogy a pipa- s szivarkedvelők ezentul a páholyos karzattól távolabb állandanak.

De szívesen túrnénk a rossz akusztikát és a dohányillatot, csak állna újra régi helyén a budai színház és körülötte a régi, boldog derű világa!

Rónay Mária.